

VIŠJA STROKOVNA ŠOLA ACADEMIA,
MARIBOR

DIPLOMSKO DELO

PRIMERJAVA (PREDNOSTI IN SLABOSTI) SAMOSTOJNEGA PODJETNIKA IN DRUŽBE Z OMEJENO ODGOVORNOSTJO Z DAVČNEGA VIDIKA

Kandidatka: Bogdana BOŽIČ

Študentka izrednega študija

Št. indeksa: 11190122777

Program: Računovodja

Mentorica: mag. Sonja KUHAR

Maribor, januar 2011

IZJAVA O AVTORSTVU

Podpisana BOGDANA BOŽIČ, št. Indeksa 11190122777, sem avtorica diplomskega dela z naslovom, PRIMERJAVA (PREDNOSTI IN SLABOSTI) SAMOSTOJNEGA PODJETNIKA IN DRUŽBE Z OMEJENO ODGOVORNOSTJO Z DAVČNEGA VIDIKA, ki sem ga napisala pod mentorstvom gospe mag. Sonje Kuhar.

S svojim podpisom zagotavljam, da:

- je predloženo diplomsko delo izključno rezultat mojega dela;
- sem poskrbela, da so dela in mnenja drugih avtorjev, ki jih uporabljam v predloženem delu, navedena oz. citirana skladno s pravili Višje strokovne šole Academia;
- se zavedam, da je plagatorstvo – predstavljanje tujih del oz. misli kot moje lastne – kaznivo po Zakonu o avtorskih in sorodnih pravicah, Ur. l. RS, št. 16/2007, prekršek pa podleže tudi ukrepom VSŠ Academia skladno z njenimi pravili;
- po 32 A členu ZAPS dovoljujem VSŠ Academia objavo diplomskega dela na spletnem portalu šole.

Maribor,

Podpis študentke:

ZAHVALA

Za nasvete, pomoč in potrpežljivost pri izdelavi diplomske naloge se iskreno zahvaljujem mentorici mag. Sonji Kuhar.

Zahvala velja tudi kolektivu in profesorjem na Višji strokovni šoli Academia, ki so mi v času študija posredovali svoje bogato znanje in me spodbujali pri izvedbi diplomske naloge.

Posebna zahvala življenjskemu sopotniku Andreju, otrokom Sari, Urši in Niku za njihovo razumevanje, podporo in potrpežljivost v času študija in pri pripravi diplomske naloge.

Hvala tudi mami Štefki, očetu Bogomilu in sestri Barbari za spodbudo in bodrenje.

Iskrena zahvala profesorici slovenščine Lilijani Petelin za lektoriranje diplomske naloge. Hvala profesorici angleščine Lučki Tirič za angleški prevod povzetka.

Zahvala tudi Boženi Strnad za nasvete in pomoč v času študija ter Smiljanu Švarcu za napotke in pomoč pri tehnični ureditvi diplomske naloge.

Diplomske naloge ne bi mogla napisati brez velikodušne pomoči ljudi, ki so mi zaupali svoje bogato znanje in izkušnje.

Vsem skupaj še enkrat velik HVALA!

POVZETEK

V diplomski nalogi sem predstavila dve pravno-organizacijsko različni obliki izvajanja dejavnosti, in sicer samostojnega podjetnika in družbo z omejeno odgovornostjo, preučila njune razlike, prednosti in slabosti ter preučila razloge za ustanovitev družbe z omejeno odgovornostjo.

Na konkretnem primeru obravnavanega samostojnega podjetnika AD sem ugotavljala, ali je bila njegova odločitev, da ustanovi še d.o.o., pravilna. Ugotovila sem, da je bila podjetnikova odločitev v danem časovnem trenutku pravilna ob predpostavki, da se bo pozitiven trend poslovanja v gradbeništvu nadaljeval. Oba poslovna subjekta se namreč ukvarjata z zaključnimi deli v gradbeništvu in sta podizvajalca večjim gradbenim podjetjem.

Žal pa končne ugotovitve po končanih analizah ne potrjujejo pravilnosti podjetnikove odločitve glede na recesijo v gradbeništvu. V letih 2007 in 2008 je podjetnik sicer še uspel realizirati optimizacijo dobička (z ustanovitvijo d.o.o.), v letih 2009 in 2010 pa se je realizacija poslovanja bistveno znižala (ni bilo dobičkov oziroma davčnih osnov). Pri analizi sem izpostavila davčni vidik obeh poslovnih subjektov. Davčni vidik pa je bil ravno največji motiv za podjetnika, da se je odločil ustanoviti še d.o.o.

Krivdo za nastalo situacijo lahko pripišemo trenutnemu stanju v državi (finančno – gospodarska kriza), tržnim razmeram in seveda posledično temu je sledil padec realizacije v podjetju. Razlog v padcu realizacije je recesija, ki je v državi najprej zajela panogo gradbeništva in se je začela kazati že konec leta 2008. Temu še danes ni videti konca, saj se kriza v tem sektorju samo še pogloblja.

Ključne besede: samostojni podjetnik, družba z omejeno odgovornostjo, prednost, slabost, davčni vidik

SUMMARY

COMPARISON (STRENGTHS AND WEAKNESSES) OF INDEPENDENT ENTREPRENEUR AND THE LIMITED LIABILITY COMPANY IN VIEW OF THE TAX SYSTEM

In my diploma work I presented two legally and organisationally different forms of performing business activities, namely an independent entrepreneur and a limited liability company. I have studied their differences, strengths and weaknesses and investigated the reasons for establishing the limited liability company.

On a concrete example of the independent entrepreneur AD I tried to find out if his decision to establish the limited liability company was correct. I found out that his decision at the given moment was correct taking into account the supposition that the positive business trend in building industry is going to continue. Both business subjects are namely engaged in final construction works and are contractors to bigger building companies.

But unfortunately due to the recession in building industry the final findings of the accomplished analyses do not confirm the correctness of entrepreneur's decision. In the years 2007 and 2008 the entrepreneur still succeeded in realizing the optimum of his profit (by establishing the limited liability company). In the years 2009 and 2010 the realization of his operations has drastically fallen (there were no profits nor tax bases). In my analysis I exposed the tax view of both business subjects. This view was namely the strongest motive for the entrepreneur for establishing the limited liability company.

The blame for the new situation should be put on the present state of economy in the country (financial and economic crisis) and current market situation. All these factors resulted in the fall realization of activities in the company. The reason for the fall of realization is recession, which first started to show itself in the building industry already by the end of the year 2008. Today we can not see the end of this crises, on the contrary it is getting worse and worse.

Key words: independent entrepreneur, limited liability company, strength, weakness, view of the tax system

KAZALO VSEBINE

ZAHVALA	3
POVZETEK	4
1 UVOD.....	8
1.1 <i>Opredelitev področja in opis problema</i>	8
1.2 <i>Namen, cilji in osnovne trditve</i>	9
1.2.1 <i>Namen</i>	9
1.2.2 <i>Cilji:</i>	10
1.2.3 <i>Trditve:</i>	10
1.3 <i>Omejitve raziskave</i>	10
1.4 <i>Predvidene metode raziskovanja</i>	11
2 RAZLIKE MED SAMOSTOJNIM PODJETNIKOM IN DRUŽBO Z OMEJENO ODGOVORNOSTJO	12
2.1 <i>Ustanovitev organizacije samostojnega podjetnika posameznika</i>	12
2.2 <i>Ustanovitev družbe z omejeno odgovornostjo</i>	15
2.3 <i>Razlike s statusnega vidika</i>	19
2.4 <i>Razlike s pravnega vidika</i>	20
2.5 <i>Razlike z računovodskega vidika</i>	21
2.6 <i>Razlike v blagajniškem poslovanju</i>	22
2.7 <i>Razlike v obdavčitvi</i>	23
3 VZROKI ZA SPREMEMBO ALI USTANOVITEV NOVE ORGANIZACIJSKE OBLIKE	27
3.1 <i>Davčni razlogi</i>	27
3.2 <i>Ekonomski razlogi</i>	27
4 PRAKTIČNI PRIKAZ PRIMERA USTANOVITVE ORGANIZACIJSKE OBLIKE.....	29
4.1 <i>Temeljni razlogi za ustanovitev družbe z omejeno odgovornostjo</i>	29
4.2 <i>Primerjava uspešnosti poslovanja AD s.p. pred in po ustanovitvi gospodarske družbe DT d.o.o.</i>	30
4.3 <i>Ocena poslovanja samostojnega podjetnika in družbe z omejeno odgovornostjo</i>	37
5 ZAKLJUČEK IN PREDLOGI ZA IZBOLJŠANJE	39
5.1 <i>Zaključek</i>	39
5.2 <i>Predlogi za izboljšanje</i>	41
6 UPORABLJENA LITERATURA IN VIRI	42

KAZALO TABEL

Tabela 1: Primerjava med s.p. in d.o.o., kaj potrebujemo pri ustanovitvi podjetja.....	19
Tabela 2: Primerjava knjigovodstva med s.p. in d.o.o.	19
Tabela 3: Primerjava denarnega toka med s.p. in d.o.o.....	22
Tabela 4: Primerjalni pregled prednosti in pomanjkljivosti samostojnega podjetnika in družbe z omejeno odgovornostjo	26
Tabela 5: Prikaz davčnih osnov, olajšav, osnove za obdavčitev ter obračunanega davka iz dejavnosti za AD s.p.....	30
Tabela 6: Prikaz davčnih osnov, olajšav, osnove za obdavčitev ter obračunanega davka iz dejavnosti za AD s.p.....	33
Tabela 7: Prikaz višine obdavčitve za s.p. in d.o.o. po letih.....	34
Tabela 8: Primerjava rezultatov poslovanja za DT d.o.o.	35

KAZALO GRAFOV

Graf 1: Primerjava rezultatov poslovanja po letih za DT d.o.o.	36
---	----

1 UVOD

1.1 Opredelitev področja in opis problema

V zadnjih letih se je v Sloveniji zaradi upada prostih delovnih mest vedno več ljudi odločilo za samozaposlitev. Vendar je delež tistih, ki uspejo, majhen. Morda je za neuspeh kriva napačna izbira gospodarske dejavnosti, morda pa tudi pravna oblika gospodarskega subjekta. Vsaka statusno pravna oblika ima svoje prednosti in slabosti. Posamezniki posvečajo premalo pozornosti odločitvi, da bi pred začetkom poslovanja analizirali statusno pravne oblike gospodarskega subjekta ter njihove prednosti in slabosti tako z davčnega kot pravnega vidika. Prav zaradi nepravilne izbire statusno pravne oblike gospodarske dejavnosti prihaja do prenehanja izvajanja določene dejavnosti. V nadaljevanju bom pod drobnogled vzela prednosti in slabosti pravno - organizacijskih oblik s.p. in d.o.o. glede na gospodarsko dejavnost.

Pri tem se pojavlja tudi vprašanje, kdaj izvesti statusno pravno organizacijsko preoblikovanje dejavnosti in če ga ima smisel sploh izvesti. Sprememba statusno pravne organizacijske oblike prinese veliko posledic, ki se kažejo predvsem na ekonomskem področju. Do sprememb pride tudi na statusnem, davčnem in računovodskem področju.

V praksi je najbolj pogosta situacija, da posameznik na začetku poti opravlja dejavnost kot samostojni podjetnik, kasneje pa s širitvijo obsega dejavnosti in ob povečanih prihodkih začne razmišljati o spremembi pravnoorganizacijske oblike v družbo z omejeno odgovornostjo.

V letih pred recesijo je bilo opaziti, da se je trend prenosa dejavnosti samostojnih podjetnikov na družbe z omejeno odgovornostjo povečeval. Po podatkih DURS-a je mogoče razvideti, da je bilo v letu 2006 200 davčno nevtralnih prenosov dejavnosti na družbe z omejeno odgovornostjo, v letu 2007 pa je ta številka poskočila že na 334. Najpogostejši vzrok preoblikovanja je davčna obremenitev podjetnika posameznika.

Zelo težko je ugotoviti, katera statusno pravna oblika bi v določenem trenutku v določeni dejavnosti prinesla največ uspeha in dobička. Le odlično poznavanje posamezne statusno pravne oblike in vseh pravil njenega poslovanja bo lahko zadostovalo za preudarno odločitev o izbiri statusne oblike, v kateri bo podjetje najlažje dosegalo zastavljene cilje. Postopek preoblikovanja iz samostojnega podjetnika v družbo z omejeno odgovornostjo ni ravno enostaven, zato je pri njegovi izvedbi priporočljiva pomoč svetovalca.

V nadaljevanju bom podrobneje predstavila:

- ✓ preučitev dveh statusno pravno-organizacijskih oblik izvajanja dejavnosti, in sicer samostojnega podjetnika in družbe z omejeno odgovornostjo,
- ✓ preučitev prednosti in pomanjkljivosti samostojnega podjetnika in družbe z omejeno odgovornostjo,
- ✓ preučitev postopka, kdaj je smotrno preoblikovanje samostojnega podjetnika v družbo z omejeno odgovornostjo in težave, ki pri tem nastanejo.

Razlogi zaradi katerih se podjetja odločajo za spremembo ali ustanovitev nove pravno organizacijske oblike so lahko davčne ali pa ekonomske narave.

V obravnavanem primeru se samostojni podjetnik ni odločil za popolno preoblikovanje izvajanja svoje dejavnosti v družbo z omejeno odgovornostjo, ampak je ubral vmesno pot. Poleg dejavnosti samostojnega podjetnika se je odločil ustanoviti še družbo z omejeno odgovornostjo, z enako gospodarsko dejavnostjo. Seveda pa je imel pri tej odločitvi ključno vlogo davčni vidik obravnavanega podjetja.

Kaj je s tem podjetje pridobilo in kaj izgubilo, bom ugotovila v nadaljevanju diplomske naloge.

1.2 Namen, cilji in osnovne trditve

1.2.1 Namen

Namen diplomske naloge je, da na podlagi konkretne analize organizacije presodim, ali je bila ustanovitev družbe z omejeno odgovornostjo kljub uspešnemu poslovanju dejavnosti samostojnega podjetnika smotrna.

V nalogi bom predstavila razlike (prednosti in slabosti) med dejavnostmi samostojnega podjetnika in družbe z omejeno odgovornostjo na konkretnem primeru obravnavanih podjetji ter na podlagi teh ugotovitev predlagala, katera statusno pravna oblika poslovanja daje podjetniku boljše rezultate in kakšne posledice lahko ima takšna oblika poslovanja.

1.2.2 Cilji

Cilji naloge, s katerimi želim zadostiti postavljenemu namenu so:

- ✓ preučitev dveh statusno pravno organizacijskih oblik izvajanja dejavnosti (samostojnega podjetnika in družbe z omejeno odgovornostjo);
- ✓ preučitev razlik (prednosti in pomanjkljivosti) samostojnega podjetnika in družbe z omejeno odgovornostjo;
- ✓ preučitev razlogov za ustanovitev družbe z omejeno odgovornostjo;
- ✓ ugotoviti, ali je bila ustanovitev družbe z omejeno odgovornostjo smotrna in kakšne posledice ima to na poslovanje;
- ✓ davčni vidik ob upoštevanju specifičnih potreb podjetja in določenih dejstev, ki vplivajo na davčno osnovo.

1.2.3 Trditve

Osnovne trditve, ki sem jih poskušala dokazati so:

- ✓ posamezniki se odločajo za registracijo dejavnosti, ne da bi pri tem poznali temeljne razlike med statusno pravnimi oblikami poslovanja;
- ✓ boljša je preglednost v ločevanju osebnega premoženja od premoženja družbe;
- ✓ zmanjša se tveganost investicij, saj se le - ta omeji na investirana sredstva v podjetje in se ne odgovarja z vsem svojim premoženjem kot pri samostojnem podjetniku;
- ✓ podatki, ki sem jih uporabila za analizo, so odraz dejanskega stanja.
- ✓ optimizacija davčne osnove in davka glede na različno stopnjo obdavčitve v obravnavanih podjetjih ni bila uspešno realizirana zaradi vpliva finančno gospodarske krize, ki je najprej zajela sektor gradbeništva

1.3 Omejitve raziskave

- ✓ pri raziskavi se bom osredotočila na samostojnega podjetnika in družbo z omejeno odgovornostjo;
- ✓ osredotočila se bom na vzporedno poslovanje obeh gospodarskih subjektov.

1.4 Predvidene metode raziskovanja

Vse potrebne podatke bom skušala pridobiti s pomočjo proučevanja strokovne literature, internetnih virov, bilanc in poslovnih izidov obravnavanih gospodarskih subjektov.

Teoretični del naloge bo temeljil predvsem na uporabi strokovne literature in internetnih virov.

Raziskovalni del naloge bo slonel na obdelavi dobljenih podatkov iz bilanc in poslovnih izidov (od leta 2007 do 2010), analizi rezultatov in predstavitvi le-teh.

2 RAZLIKE MED SAMOSTOJNIM PODJETNIKOM IN DRUŽBO Z OMEJENO ODGOVORNOSTJO

2.1 Ustanovitev organizacije samostojnega podjetnika posameznika

Zakon o gospodarskih družbah, v nadaljevanju ZGD-1-UPB3 (3. člen ZGD-1-UPB3, Ur.l. RS št. 65/2009, 14.8.2009), opredeljuje samostojnega podjetnika posameznika kot fizično osebo, ki na trgu samostojno opravlja pridobitno dejavnost kot svojo izključno dejavnost. To pomeni, da mora opravljati gospodarsko dejavnost trajno, samostojno in s pridobitnim namenom. Podjetnik je lahko le posamezna fizična oseba. Zakon mu ne prepoveduje opravljanja dejavnosti poleg redne zaposlitve.

Pri poslovanju ravna podjetnik po svojih preudarkih in odločitvah, za svoj riziko ter v svojo korist. Prav zato se kljub temu, da v svojem podjetju dela, ne pojmuje kot delojemalec.

Podjetnik lahko začne opravljati dejavnost, ko je pri Agenciji RS za javnopravne evidence in storitve (AJPES) vpisan v Poslovni register RS.

Prijava za vpis mora vsebovati naslednje podatke (74. člen ZGD-1-UPB3):

- ✓ predlagan datum vpisa, ki je poznejši od dne vložitve prijave za vpis in ni starejši od treh mesecev od dne vložitve prijave za vpis,
- ✓ firmo podjetnika in podatke o sedežu,
- ✓ podatke o podjetniku: ime in priimek, EMŠO, prebivališče, davčno številko,
- ✓ podatke o zastopniku,
- ✓ navedbo dejavnosti, ki jo bo opravljal,
- ✓ izjavo podjetnika, da nima neporavnanih dospelih obveznosti iz njegovih prejšnjih poslovanj.

Podjetnik pridobi pravico opravljanja gospodarske dejavnosti z vpisom v Poslovni register Slovenije, razen če so za opravljanje posameznih dejavnosti s posebnimi predpisi določeni še posebni oziroma dodatni pogoji. Pridobitev posebne upravne odločbe za opravljanje dejavnosti podjetnika je tako predpisana npr. za: gostinsko dejavnost, dejavnost prirejanja iger na srečo, dejavnost proizvodnje vina in prometa z vinom.

Pridobitev licence pri Obrtni zbornici Slovenije je predpisana za opravljanje prevozniške dejavnosti podjetnika v cestnem prometu, pridobitev licence pri Gospodarski zbornici Slovenije je predpisana za opravljanje dejavnosti organiziranja oziroma prodaje turističnih potovanj itd.. Tudi v primerih, ko zakon ne določa pridobitve posebne odločbe o izpolnjevanju pogojev za opravljanje dejavnosti, mora podjetnik izpolniti posebne pogoje, ki so z zakonom predpisani za opravljanje te dejavnosti. Za preverjanje izpolnjevanja pogojev za opravljanje teh dejavnosti so pristojne inšpekcijske službe.

Strokovna izobrazba je posebej predpisana samo za opravljanje določenih del v nekaterih gospodarskih dejavnostih (trgovina, gostinstvo, turizem).

Za opravljanje dejavnosti pa so pomembni še nekateri pogoji, ki so določeni v naslednjih zakonih: Zakon o graditvi objektov, Stanovanjski zakon, Obrtni zakon in Zakon o varnosti in zdravju pri delu (objavljeni v Ur.l. RS).

Zakon (73. člen ZGD-1-UPB3) določa, da način vodenja poslovnih knjig in sestavljanja računovodskih izkazov podjetnika, ki ustreza merilom majhne družbe, ureja poseben računovodski standard.

Podjetniki načeloma vodijo poslovne knjige po sistemu dvostavnega knjigovodstva in na način, ki je predviden za družbe (54. člen ZGD-1-UPB3). V nekaterih primerih je dovoljeno voditi poslovne knjige po sistemu enostavnega knjigovodstva, in sicer, če podjetnik ni v zadnjem poslovnem letu prekoračil dveh od sledečih meril:

- ✓ povprečno število delavcev ne presega tri,
- ✓ letni prihodki so nižji od 42.000 evrov,
- ✓ povprečna vrednost aktive ne presega 25.000 evrov.

Navedeno velja tudi za podjetnika, ki začne opravljati dejavnost in v prvem poslovnem letu ne zaposluje povprečno več kot treh delavcev. Sistem vodenja poslovnih knjig se določi na podlagi podatkov iz letnega poročila.

Če prične poslovanje med letom, mora pisмено javiti izbrani sistem vodenja poslovnih knjig najkasneje v 8 dneh po pričetku poslovanja.

Podjetnik plačuje naslednje davke in obveznosti (Zakon o dohodnini, v nadaljevanju ZdoH-2-UPB6, Ur.l. RS št. 51/2010, 28.6.2010):

- ✓ davek od dohodkov iz dejavnosti (kot podvrsta dohodnine),
- ✓ davek na dodano vrednost (če je dosežena z zakonom določena višina prihodkov oziroma na podlagi izjave za vpis v davčni register),
- ✓ prispevke za socialno varnost,
- ✓ druge dajatve.

Podjetnik posluje preko transakcijskega računa, odprtega pri poslovni banki ali hranilnici, ki ima dovoljenje Banke Slovenije.

Podjetnik odgovarja za obveznosti iz poslovanja z vsem svojim premoženjem, tako s premoženjem podjetja kakor tudi s svojim lastnim, osebnim premoženjem, in sicer samostojno in neposredno.

Samostojni podjetnik kot delodajalec lahko sklepa pogodbe o zaposlitvi z delavci. Sklenitev pogodbe o zaposlitvi je pravno dopustna le po predhodni prijavi potreb samostojnega podjetnika pri Zavodu za zaposlovanje, razen v izjemnih primerih, ki jih določa ZDR. Samostojni podjetnik lahko sklene pogodbo o zaposlitvi samo s kandidatom, ki v celoti izpolnjuje pogoje za konkretno delovno mesto.

Podjetnik mora tri mesece pred prijavo prenehanja poslovanja na primeren način (pismo upniku, objava v sredstvih javnega obveščanja, v poslovnih prostorih) objaviti, da bo prenehal opravljati dejavnost in navesti datum prenehanja opravljanja dejavnosti.

Enako velja tudi glede prodaje in prenosa podjetja na novo ali prevzemno družbo.

Prenehanje opravljanja dejavnosti mora podjetnik AJPES-u prijaviti najmanj petnajst dni pred datumom prenehanja opravljanja dejavnosti.

75. člen ZGD-1-UPB3 določa, da AJPES po uradni dolžnosti izbriše podjetnika iz poslovnega registra, če:

- ✓ se podjetnik statusno preoblikuje v kapitalsko družbo,
- ✓ v dveh zaporednih poslovnih letih ne predloži letnega poročila,
- ✓ na podlagi pravnomočnega akta: (ugotavlja smrt podjetnika, je odločil o stečaju podjetnika, je izgnal podjetnika iz RS, je podjetniku prepovedal opravljati dejavnost, je ugotovil, da je podjetnik dal neresnično izjavo).

2.2 Ustanovitev družbe z omejeno odgovornostjo

Družbo lahko ustanovi ena ali več fizičnih oziroma pravnih oseb, ki postanejo z ustanovitvijo družbe družbeniki. Družba lahko ima največ 50 družbenikov. Lahko pa jih ima tudi več kot 50, vendar v tem primeru potrebuje dovoljenje Ministrstva za gospodarstvo (473. člen ZGD-1-UPB3). Družba je ustanovljena, ko družbeniki podpišejo družbeno pogodbo (v obliki notarskega zapisa), podpišejo jo vsi družbeniki, pravna oseba pa postane z vpisom v sodni register (474. člen ZGD-1-UPB3).

Pred vpisom v sodni register je potrebno:

- ✓ skleniti družbeno pogodbo v obliki notarskega zapisa,
- ✓ skleniti pogodbo o vodenju transakcijskega računa s poslovno banko ali hranilnico, ki ima dovoljenje Banke Slovenije,
- ✓ vplačati osnovni kapital družbe.

Po vpisu v sodni register je potrebno še:

- ✓ izdelati žig,
- ✓ obvestiti AJPES o dejavnostih, ki jih bo opravljala družba,
- ✓ plačati javno objavo ustanovitve družbe v Uradnem listu RS.

Pri izbiri firme družbe (ime družbe) je potrebno upoštevati, da jo bomo morali pogosto napisati in izgovoriti (pošta, telefonski pogovori), zato naj bo kratka in lahko razumljiva.

Firma mora biti v slovenskem jeziku, uporabo tujih besed določa zakon (20. Člen ZGD-1-UPB3).

Vsebovati mora:

- ✓ označbo, ki opredeljuje dejavnost družbe (npr. trgovina),
- ✓ dodatne besede, ki družbo podrobneje označujejo (najbolj pogoste so kratice, fantazijska imena, razne skovanke iz besed živega in mrtvega jezika),
- ✓ označbo, da gre za družbo z omejeno odgovornostjo (d.o.o.).

Preden se odločimo, lahko zaprosimo registrsko sodišče za preveritev njene primernosti in različnosti od že registriranih drugih družb.

Osnovni kapital mora znašati vsaj 7.500 evrov, vsak osnovni vložek pa najmanj 50 evrov. Osnovni vložek je lahko zagotovljen v denarju ali kot stvarni vložek ali stvarni prevzem. Stvarni vložek lahko predstavljajo premičnine in nepremičnine, pravice in podjetje ali del podjetja. Za stvarni vložek se šteje tudi plačilo za premoženjske predmete, ki jih je družba prevzela in jih prišteje družbenikovemu vložku. Pred prijavo za vpis v register mora vsak družbenik zagotoviti vsaj eno četrtino osnovnega vložka, vrednost vseh zagotovljenih vložkov pa mora znašati najmanj 7.500 evrov. Stvarni vložki se morajo v celoti izročiti pred prijavo za vpis v register. Če vrednost stvarnega vložka ne doseže vrednosti prevzetega osnovnega vložka, mora družbenik razliko vplačati v denarju (475. člen ZDG-1-UPB3).

Družbo z omejeno odgovornostjo lahko ustanovi tudi samo ena oseba (ustanovitelj), ki sprejme akt o ustanovitvi. Pravni posli, ki jih sklene edini družbenik v imenu družbe s samim seboj kot drugo pogodbeno stranko, morajo biti v pisni obliki. Vse odločitve (o katerih sicer odloča skupščina) sprejema edini družbenik samostojno, vse odločitve pa mora vpisovati v knjigo sklepov, ki jo potrdi notar, sicer ti sklepi nimajo pravnega učinka.

Družbena pogodba mora biti sklenjena v notarski obliki. Njene obvezne sestavine so (474. člen ZGD-1-UPB3):

- ✓ navedba imena in prebivališča oziroma firme in sedeža vsakega družbenika,
- ✓ firma, sedež in dejavnost družbe,
- ✓ navedba zneska osnovnega kapitala in vsakega osnovnega vložka posebej ter navedba družbenika za vsak osnovni vložek,
- ✓ čas delovanja družbe, če je družba ustanovljena za določen čas,
- ✓ morebitne obveznosti, ki jih imajo družbeniki do družbe poleg vplačila osnovnega vložka in morebitne obveznosti družbe proti družbenikom.

V primeru stvarnih vložkov je potrebno v pogodbi navesti predmet vsakega stvarnega vložka, znesek osnovnega vložka, za katerega se daje stvarni vložek in družbenika, ki je prispeval vložek. Družbena pogodba lahko ima še druge, neobvezne sestavine.

Izbira banke, s katero bo družba poslovala, je povsem prosta odločitev.

Predlogu za vpis v sodni register, družbenikov (ustanoviteljev), zastopnikov in članov nadzornega sveta je potrebno priložiti dokaz o identiteti za fizične osebe oziroma dokaz o vpisu v ustreznih register za pravne osebe.

Oblika predloga ni predpisana, je pa potrebno v predlogu navesti naslednje podatke:

- ✓ firma in skrajšana firma, če je v pogodbi o ustanovitvi določeno, da posluje družba s skrajšano firmo,
- ✓ sedež (kraj) in poslovni naslov,
- ✓ pravno organizacijska oblika—družba z omejeno odgovornostjo,
- ✓ dejavnost, kot je opredeljena v družbeni pogodbi (v predlogu za vpis mora biti dejavnost razčlenjena po ustreznih šifrah in imenih standardne klasifikacije dejavnosti, pod katere se razvrščajo dejavnosti družbe, opredeljene z družbeno pogodbo),
- ✓ datum ustanovitve, ki je enak datumu sklenitve pogodbe o ustanovitvi,
- ✓ v zvezi z družbeniki (enotna identifikacijska številka, priimek in ime oziroma firma, naslov bivanja oziroma sedež, država bivališča oziroma sedež družbenika, nominalna višina vložka, datum vstopa, ki je enak datumu ustanovitve),
- ✓ v zvezi z osebami, pooblaščenimi za zastopanje družbe (EMŠO, priimek in ime, naslov bivanja, tip zastopnika – npr. prokurist, poslovodja, direktor, način zastopanja – posamično, skupno, datum podelitve pooblastila),
- ✓ čas trajanja družbe, če je ustanovljena za določen čas,
- ✓ v zvezi s člani nadzornega sveta, če družbena pogodba določa, da ima družba nadzorni svet: EMŠO, priimek in ime, datum izvolitve ali imenovanja,
- ✓ višina osnovnega kapitala.

Predlogu za vpis ustanovitve družbe z omejeno odgovornostjo je potrebno predložiti še:

- ✓ odpravek notarskega zapisa družbene pogodbe,
- ✓ seznam družbenikov z navedbo vložkov, ki so jih prevzeli,
- ✓ poročilo o stvarnih vložkih in pravnih poslih, ki so bili opravljeni za njihovo pridobitev,
- ✓ potrdilo banke o nakazilu denarnih vložkov, z izjavo banke, da lahko družba z denarnim dobroimetjem na računu prosto razpolaga,
- ✓ overjen podpis poslovodij in morebitnih prokuristov,
- ✓ listino o varščini, če družbo ustanavlja en ustanovitelj in denarni del vložka ni v celoti vplačan pred vložitvijo predloga za vpis v sodni register.

Izbira vrste dejavnosti, ki jo ali jih bo opravljala družba, je prosta, vendar nekatere gospodarske posle lahko opravljajo le družbe, določene s posebnimi zakoni. AJPES vodi register dejavnosti in je pristojna, da dejavnostim, ki jih izberemo, dodeli ustrezno šifro. Če bo družba registrirana za opravljanje več dejavnosti, je potrebno navesti, katera izmed njih bo prevladujoča, to je glavna dejavnost. Ta je med drugim pomembna tudi za določitev kolektivne pogodbe, ki jo družba mora spoštovati. Objava v uradnem listu RS je obvezna. Podatke za objavo pošlje na naslov Uradnega lista sodišča.

Družba pridobi pravico za opravljanje gospodarske dejavnosti z vpisom v sodni register, razen če so za opravljanje posameznih dejavnosti s posebnimi predpisi določeni še posebni oziroma dodatni pogoji. Te predpise oziroma pogoje sem opisala že pri samostojnem podjetniku, zato jih ne bom še enkrat navajala.

Enako je s strokovno izobrazbo.

Družba plačuje naslednje davke in obveznosti (Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb, v nadaljevanju ZDDPO-2, ZdoH, Zakon o davku na dodano vrednost, v nadaljevanju ZDDV-1-UPB2, Ur.l. RS št. 10/2010, 12.2.2010):

- ✓ davek od dobička,
- ✓ davek na dodano vrednost (če je dosežena z zakonom določena višina prihodkov oziroma na podlagi izjave za vpis v davčni register),
- ✓ druge dajatve (davek od kapitala, davek na promet nepremičnin,...)

S.P.	D.O.O.
✓ vpis v poslovni register RS (pri AJPES) ✓ posredovanje podatkov davčni upravi (prigrasitev na DURS-u) ✓ posredovanje podatkov ZZZS (samozaposlitev)	✓ osebni dokument družbenika ✓ potrdilo DURS-a o opravljenih obveznostih bodočega družbenika ✓ ime družbe slovensko, brez črk x, y, w, q ✓ dejavnost družbe ✓ sedež družbe

Tabela 1: Primerjava med s.p. in d.o.o., kaj potrebujemo pri ustanovitvi podjetja

Vir: Povzeto po pravnih virih (ZGD-1-UPB3)

S.P.	D.O.O.
✓ lahko izbira med enostavnim in ✓ dvostavnim knjigovodstvom	✓ poslovne knjige mora voditi po sistemu dvostavnega knjigovodstva

Tabela 2: Primerjava knjigovodstva med s.p. in d.o.o.

Vir: Povzeto po pravnih virih (ZGD-1-UPB3)

2.3 Razlike s statusnega vidika

Samostojni podjetnik je fizična oseba, ki na trgu opravlja samostojno pridobitno dejavnost v okviru organiziranega podjetja (3. člen ZGD-1-UPB3). Z vpisom v poslovni register Slovenije pridobi status podjetja.

Podjetnik nastopa kot edini upravičenec iz dejavnosti podjetja ter sklepa pravne posle. Neločljivost nosilca dejavnosti fizične osebe ter podjetja, katerega nosilec podjetništva je fizična oseba, je razlog, da podjetnik-fizična oseba odgovarja z vsem svojim premoženjem.

Družba z omejeno odgovornostjo pa je pravna oseba, ustanovljena s strani ene ali več fizičnih ali pravnih oseb. Osnovni kapital sestavljajo osnovni vložki družbenikov. Osnovni kapital mora znašati vsaj 7.500 evrov, vsak osnovni vložek pa najmanj 50 evrov. Družba se ustanovi z družbeno pogodbo. Za obveznost družbe odgovarja družba, družbeniki za obveznosti niso odgovorni.

2.4 Razlike s pravnega vidika

Samostojni podjetnik je kot fizična oseba neločljivo povezan s podjetjem podjetnika. Podjetje predstavlja del njegovega premoženja, namenjenega opravljanju pridobitne dejavnosti; to je dejavnosti, ki se na trgu opravlja zaradi pridobivanja dobička. Prav neločljivost pa povzroča, da podjetnik ne more sklepati pogodb sam s seboj kot fizična oseba-občan.

(<http://www.racunovodja.com/narocniki/>, 21.7.2011).

Za razliko od družbe z omejeno odgovornostjo, kjer družbenik kot fizična oseba lahko sklepa pogodbe z družbo–pravno osebo, samostojni podjetnik poslov med podjetjem podjetnika in nosilcem dejavnosti ne more sklepati. Podjetnikovo podjetje namreč nima lastne pravne osebnosti, zato ne more sklepati dvostranskih poslov.

Podjetniku so onemogočeni pravni posli, sklenjeni s posojilno in kupoprodajno pogodbo oziroma pogodbo o zaposlitvi. Posojilne pogodbe med nosilcem dejavnosti in podjetjem za podjetnika pravno niso veljavne. Pri podjetnikih posameznikih je vsako prelivanje denarnih sredstev med podjetjem in gospodarstvom prosto, kar velja tudi za potrebe obdavčenja. Podjetnikov kapital je lastni vir financiranja podjetnika in je sestavljen iz prenosov stvarnega premoženja, presežkov iz prevrednotenja in čistega poslovnega izida. Dnevno lahko prihaja do sprememb, in sicer ob vsakem pritoku denarnih sredstev iz gospodinjstva in ob vsakem odtoku denarnih sredstev v gospodinjstvo.

Enako velja za najemno pogodbo, četudi se dejavnost opravlja v prostorih, ki niso evidentirani v poslovne knjige in bi ekonomsko razmerje lahko opredelili kot najem. Posledično samostojnemu podjetniku strošek uporabe prostora za opravljanje dejavnosti ne bo davčno priznan odhodek (<http://www.racunovodja.com/narocniki/>, 21.7.2011). Na podlagi SRS 39.22 lahko podjetnik sestavi knjigovodsko listino, s katero razmeji del stroškov, vezanih na dejavnost (npr. stroški kurjave, elektrike, vode, itd.).

Družbeniki družb z omejeno odgovornostjo imajo možnost sklepanja najemne kot kupoprodajne ali posojilne pogodbe. To pravno dejstvo pa ima tudi davčne posledice. Najem poslovnega prostora od družbenika -fizične osebe, s strani d.o.o. – pravne osebe bo preko stroška (odhodka) najemnine zmanjševal dobiček (davčno osnovo) podjetja oz.družbe. Hkrati pa bo družbeniku prinašal dohodke iz oddajanja premoženja v najem, ki so obdavčeni po dohodninski lestvici, vendar le 60% najemnine, saj se priznavajo 40 % normirani odhodki v primeru, da stroške tekočega vzdrževanja krije pravni lastnik nepremičnine – družbenik (77. člen ZdoH-2-UPB6).

Pravna veljavnost posojilne pogodbe med družbo in družbenikom lahko vpliva na zmanjšanje dobička družbe preko obresti, ki pa so sočasno dohodek družbenika, ki je obdavčen z 20 %. V primeru, da družba posoja denarna sredstva družbeniku, je potrebno obračunati obresti vsaj za potrebe obdavčitve z davkom od dohodkov pravnih oseb (19. Člen ZDDPO-2, Ur.l. RS št. 117/2006, 16.11.2006).

2.5 Razlike z računovodskega vidika

Samostojni podjetniki in družbe z omejeno odgovornostjo morajo obvezno voditi poslovne knjige ter jih enkrat letno zaključiti. Poslovne knjige se vodijo po sistemu dvostavnega knjigovodstva (54. člen ZGD-1-UPB3).

Podjetniki se lahko odločijo tudi za vodenje knjig po sistemu enostavnega knjigovodstva , v primeru, da izpolnjujejo določane pogoje. Ti pogoji so že opisani v alineji 2.1.

Poslovnih knjig pa ni potrebno voditi tistim zavezancem za davek od dohodkov iz dejavnosti (t.i. pavšalisti oz. normiranci), ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

- ✓ zanje ne obstaja obveznost vodenja poslovnih knjig in evidenc po drugih predpisih in ne vodijo poslovnih knjig in evidenc po drugih predpisih, pri čemer se za druge predpise ne štejejo davčni predpisi, temveč po predpisih v npr. menjalniški ali trgovski dejavnosti,
- ✓ njihovi prihodki iz dejavnosti v zadnjih zaporednih 12 mesecih, vključno z mesecem oktobrom tekočega leta, ne presegajo 42.000 evrov,
- ✓ ne zaposlujejo delavcev.

Prav tako se kot normiranci lahko prijavijo zavezanci, ki so z opravljanjem šele začeli ter izpolnjujejo 1. in 3. pogoj v prvem davčnem letu ter v drugem, v kolikor so z opravljanjem dejavnosti začeli v zadnjih šestih mesecih prvega davčnega leta (Zakon o davčnem postopku, v nadaljevanju ZdavP-2, 308. člen, Ur.l. RS št. 117/2006, 16.11.2006).

S.P.	D.O.O.
✓ s sredstvi na računu lahko razpolaga svobodno ✓ dobiček samostojnega podjetnika je hkrati njegova plača, kar pomeni, da svoje plače ne more uveljaviti kot strošek in mu posledično ne znižuje davčne osnove ✓ prispevki so davčno priznani odhodek ✓ če izkazuje izgubo, je večja verjetnost davčne inšpekcije	✓ denar na računu je od družbe, ne od družbenikov ✓ dobiček d.o.o. je dvakrat obdavčen, preden ga prejme družbenik, najprej na koncu leta in drugič pri izplačilu dobička družbeniku ✓ plača zaposlenih je davčno priznan odhodek in znižuje davčno osnovo

Tabela 3: Primerjava denarnega toka med s.p. in d.o.o.

Vir: Povzeto po pravnih virih (ZGD-1-UPB3)

2.6 Razlike v blagajniškem poslovanju

Posebnost samostojnega podjetnika glede na družbe kot podjetja s statusom pravne osebe je ta, da lahko s t.i. dobroimetjem na poslovnem računu razpolaga prosto oziroma brez davčnih posledic. (1. odstavek 50. člena ZDoH-2-UPB6).

Kljub temu, da je prost prenos denarnih sredstev iz gospodinjstva v dejavnost in obratno, je za podjetje podjetnika obvezen ločen poslovni račun - transakcijski račun (8. člen Zakona o plačilnem prometu, v nadaljevanju ZPlaP-UPB 3, Ur.l. RS št. 110/2006, 26.10.2006).

Samostojni podjetniki nimajo obveznosti polaganja prejete gotovine oziroma iztržkov na transakcijski račun, niti jim ni potrebno opravljati t.i. pobotov na podlagi seštevka gotovinskih prejemkov iz opravljanja dejavnosti oziroma vseh gotovinskih izdatkov (Pravilnik o spremembah Pravilnika o plačevanju z gotovino in blagajniškim maksimumom, Ur.l. RS št. 141/2006, 30.12.2006).

2.7 Razlike v obdavčitvi

Obdavčitev dobička, ki je plod dejavnosti, se razlikuje, v kolikor se podjetnik odloči opravljati dejavnost kot samostojni podjetnik od obdavčitve, če se odloči organizirati svojo dejavnost v obliki gospodarske družbe oziroma pravne osebe.

Dobiček samostojnih podjetnikov je glede na družbe oziroma pravne osebe, ki opravljajo pridobitno dejavnost, obdavčen na poseben način. Dohodki iz dejavnosti (46. člen Zdoh-2-UPB6) samostojnega podjetnika, ki nastanejo kot razlika med prihodki in odhodki, doseženimi v zvezi z opravljanjem dejavnosti, so obdavčeni z dohodnino in zapadejo določbam Zakona o dohodnini, pri čemer ima pravico do uveljavljanja olajšav. Za ugotavljanje prihodkov in odhodkov se uporabljajo enaka pravila, kot pri ugotavljanju prihodkov in odhodkov za pravne osebe, sama pravila pa so določena v ZDDPO-2.

Dohodki iz dejavnosti, ki jih samostojni podjetnik ugotovi v davčnem letu, se prištejejo k ostalim dohodkom, ki jih doseže kot fizična oseba v opazovanem davčnem letu (dohodkom iz zaposlitve, dohodkom iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, dohodkom iz oddajanja premoženja v najem in iz prenosa premoženjske pravice ter drugim dohodkom, vključno s povečanji in zmanjšanji, določenimi pri posamezni vrsti dohodka) ter tako tvorijo letno davčno osnovo, ki je po upoštevanju davčnih olajšav osnova za obračun davka po progresivni davčni lestvici.

Po obdavčitvi z davkom iz dejavnosti je preostanek dobička last zasebnika in se lahko kadarkoli izplača, celo že med letom. Denarna sredstva na poslovnem računu lahko zasebnik dviguje brez vzroka dviga ter zneska dviga. Prav tako je nakazovanje na poslovni račun neomejeno oziroma nima nikakršnih davčnih posledic.

Dodatna posebnost podjetnikov so prenosi stvarnega premoženja v podjetje oziroma iz podjetja. Pretoki denarnih sredstev so davčno nevtralni, kar pa ne velja za pretoke ostalih sredstev. Prenosi sredstev med podjetjem zavezanca in njegovim gospodinjstvom se štejejo za odtujitev oziroma pridobitev sredstev. Tako se prenos stvarnega premoženja (nedenarna sredstva) iz gospodinjstva v podjetje šteje za prihodek, kot je to določeno v standardih za brezplačno pridobljena sredstva, razen v primerih, ko podjetnik vnese stvarno premoženje v dejavnost ob pričetku opravljanja dejavnosti oziroma lahko tudi kasneje, če dokaže, da je premoženje pridobil pred pričetkom opravljanja registrirane dejavnosti. To pomeni, da je potrebno ob »odtutitvi« sredstva iz podjetja v gospodinjstvo, za razliko med tržno in knjigovodsko vrednostjo prenesenega sredstva povečati prihodke oziroma davčno osnovo za davek od dejavnosti.

Samostojni podjetnik nima možnosti odločanja, ali si bo izplačani dobiček (dobiček prenesen v gospodinjstvo) obdavčil, ker je obdavčen takoj ob nastanku dobička.

Samostojni podjetnik na podlagi Zakona o dohodnini lahko uveljavlja znižanje davčne osnove za 30% investiranega zneska v opremo in neopredmetena osnovna sredstva brez določitve limitiranega zneska, kot je določen za družbe z omejeno odgovornostjo.

Družba z omejeno odgovornostjo je obdavčena z davkom od dohodka pravnih oseb v skladu z ZDDPO-2, družbenik, ki si bo izplačal dobiček d.o.o., pa še v skladu z Zdoh-2. Davčna osnova je dobiček, ki se ugotovi podobno kot pri samostojnem podjetniku, in sicer (12. člen ZDDPO-2) kot presežek prihodkov nad odhodki, pri tem pa ima pravico odšteti davčne olajšave. Tako ugotovljeni dobiček je bil leta 2007 obdavčen s 23 % davčno osnovo, do leta 2010 pa se je vsako leto znižal za eno odstotno točko, tako da davek od davčnega leta 2010 naprej znaša 20 % (60. In 97. člen ZDDPO-2).

V kolikor se posameznik odloči, da si bo dobiček zmanjšal za davek izplačal, je tako izplačilo dodatno obremenjeno z dohodnino, in sicer od leta 2005 naprej ločeno od ostalih dohodkov po 20% davčni stopnji, davek pa je dokončen in se ne prišteva k ostalim dohodkom zavezanca.

Družbeniku seveda ni treba izplačati dobička iz družbe in v tem primeru mu tudi ni treba plačati 20 odstotkov davka od dividend. Če družbenik ne izplača dividend, se za znesek dobička zviša knjigovodska vrednost njegove naložbe in s tem tudi vrednost, ki jo lahko iztrži ob prodaji.

Vendar je pomembna prednost gospodarske družbe pred samostojnim podjetnikom ta, da se stopnja davka od dobička, ki jo družbenik doseže ob odsvojitvi deleža v kapitalu vsakih nadaljnjih pet let lastništva, zniža z začetnih 20 % za pet odstotkov tako, da je dobiček, dosežen pri odsvojitvi kapitala po 20 letih imetništva, prost davka.

Prav tako pa pri družbi z omejeno odgovornostjo obstaja več različnih možnosti, kako lahko družbenik doseže izplačilo dobička, ne da bi šlo za dividendo (npr. z delnim odkupom svojega poslovnega deleža) in s tem optimizira davke.

Pogoji, pod katerimi mora družba obračunati in plačati davek od dohodka pravnih oseb, so enaki kakor pri samostojnem podjetniku. Družba mora v treh mesecih po končanem poslovnem letu na pristojni Davčni urad oddati obračun davka od dohodkov pravnih oseb z vsemi prilogami, kot jih predpisuje zakonodajalec.

Če je med letom plačevala premajhno akontacijo davka, je dolžna v tridesetih dneh od oddaje davčnega obračuna poravnati manjkajoči del davka za predhodno obračunsko obdobje. Medletna akontacija se plačuje v mesečnih oziroma trimesečnih obrokih, odvisno od višine izračunane predhodne letne akontacije davka. Če znaša izračunana predhodna letna akontacija davka manj kot 400 evrov, se plačuje predhodna akontacija v trimesečnih obrokih, če znaša več, se le-ta plačuje mesečno. Pri plačevanju predhodne akontacije davka med samostojnim podjetnikom in družbo z omejeno odgovornostjo ni razlik (Kompara: Podjetnik, 2010, str. 71).

Davčni zavezanec ima glede na obliko opravljanja dejavnosti pravico zmanjšati letno davčno osnovo za splošno olajšavo, osebne olajšave (invalid s 100% telesno okvaro, po dopolnjenem 65 letu starosti), posebne osebne olajšave (rezident, ki se izobražuje in ima status dijaka ali študenta), posebne olajšave za vzdrževane družinske člane, olajšave za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje, olajšave za vlaganje v raziskave in razvoj, olajšave za zaposlovanje (nanaša se predvsem na zaposlovanje invalidov) in olajšavo za donacije.

Če primerjamo obdavčitev samostojnega podjetnika in družbenika v d.o.o. ugotovimo, da je obdavčitev samostojnega podjetnika nižja pri nižjih dobičkih. Obdavčitev podjetnika, ki je obdavčen na podlagi progresivne davčne lestvice, z rastjo višine doseženih dobičkov raste, medtem ko je obdavčitev družbenika konstantna.

Obdavčitev je samo eden, vendar zelo pomemben dejavnik, ki vpliva na izbor primerne statusno pravno organizacijske oblike podjetja.

	S.P.	D.O.O.
+	✓ ne potrebuje osnovnega kapitala; ✓ svobodno razpolaga s sredstvi na poslovnem računu ✓ preprosta organizacija in poslovanje ✓ preprostejša pravila poslovanja; ✓ možnost imeti popoln nadzor nad poslovanjem;	✓ odgovarja samo s premoženjem podjetja; ✓ obdavčitev dobička s stopnjo 20% (leta 2009 – 21% in od leta 2010 —20 %); ✓ možnost dodatnega financiranja (preko solastnikov);
–	✓ odgovarja z vsem svojim premoženjem ✓ progresivna obdavčitev; ✓ majhna možnost dodatnega financiranja; ✓ po navadi majhni podjetniki ne ostanejo dolgo na tržišču in slej ko prej objavijo propad;	✓ osnovni kapital 7.500 evrov; ✓ za osebni dvig s poslovnega računa, mora podjetju plačati obresti;

Tabela 4: Primerjalni pregled prednosti in pomanjkljivosti samostojnega podjetnika in družbe z omejeno odgovornostjo

Vir: Povzeto po pravnih virih (ZGD-1-UPB3)

3 VZROKI ZA SPREMEMBO ALI USTANOVITEV NOVE ORGANIZACIJSKE OBLIKE

3.1 Davčni razlogi

Ko samostojni podjetnik plačuje več kot 25 % davek od dohodka, bi naj začel razmišljati o spremembi statusa v podjetje. To je tudi najpogostejši razlog za preoblikovanje samostojnega podjetnika v družbo z omejeno odgovornostjo. Pri družbi z omejeno odgovornostjo se je obdavčitev vsako leto znižala za eno odstotno točko in tako davek od leta 2010 znaša 20 %.

Naslednja pomembna davčna prednost družbe z omejeno odgovornostjo pred samostojnim podjetnikom je ta, da se pri družbi z omejeno odgovornostjo da veliko lažje razmejiti skupno premoženje zakoncev. Pri s.p. se npr. poslovni objekt na skupnem zemljišču ne šteje za predmet investicijske olajšave, drugemu partnerju pa se zaradi tega obračuna dohodnina, ker je pridobil premoženjsko korist. (50. člen Zdoh-2-UPB6)

3.2 Ekonomski razlogi

Med te razloge sodijo predvsem naslednji dejavniki:

- ✓ lastnik družbe z omejeno odgovornostjo jamči le s premoženjem družbe, medtem ko samostojni podjetnik z vsem svojim premoženjem,
- ✓ kadar ima družba z omejeno odgovornostjo več družbenikov, potem pride posledično tudi do delitve tveganja,
- ✓ če ima družba več družbenikov, potem to pomeni, da si lahko le-ti med seboj pomagajo pri vodenju podjetja,
- ✓ kadar je v družbi več solastnikov, se lahko podjetnika razbremenijo na ta način, da se uvede delitev dela,
- ✓ družba z omejeno odgovornostjo omogoča podjetniku dostop do novih dodatnih sredstev preko vložkov solastnikov,
- ✓ pri družbi z omejeno odgovornostjo imajo možnost popolnega nadzora vsi družbeniki,
- ✓ cena virov financiranja je za samostojne podjetnike običajno višja kot pri družbi z omejeno odgovornostjo, kar posledično vpliva tudi na težje pridobivanje kakovostnih dobaviteljev, ker mora podjetnik izbrati tistega dobavitelja, ki ima najugodnejše

plačilne pogoje, ni pa nujno, da ima najkvalitetnejši material in tako lahko podjetnik izgubi dobre odnose in ugled (ZGD-1-UPB3).

4 PRAKTIČNI PRIKAZ PRIMERA USTANOVITVE ORGANIZACIJSKE OBLIKE

4.1 Temeljni razlogi za ustanovitev družbe z omejeno odgovornostjo

Pred dvajsetimi leti je začel A.D. delovati kot samostojni podjetnik v gradbeni dejavnosti. Na začetku svojega delovanja se je ukvarjal predvsem s pridobivanjem in oddajanjem del. Tako je prišel do začetnega kapitala, s katerim je nato širil svojo mrežo dejavnosti. Zaposlil je štiri delavce, nabavil delovne stroje in sam začel z izvajanjem del v gradbeništvu. Danes zaposluje devet ljudi, pomagajo pa mu tudi drugi kooperanti. V letih 2005–2007 je s svojim obsegom dela in denarnimi prilivi močno presegel okvire samostojnega podjetnika. Čeprav je že nekaj let prej razmišljal o preoblikovanju samostojnega podjetnika v družbo z omejeno odgovornostjo, se je šele v letu 2007 odločil za ta korak, in še to »deloma« .

Predvsem zaradi davčnih obremenitev in ukinitve vseh olajšav na investicije (pri samostojnih podjetnikih) je s 1.6.2007 ustanovil še družbo z omejeno odgovornostjo D.T.d.o.o.. Sedaj posluje preko dejavnosti samostojnega podjetnika in družbe z omejeno odgovornostjo. Na dejavnosti samostojnega podjetnika je pustil zaposlene delavce in osnovna sredstva (stroji, druga oprema), na družbi z omejeno odgovornostjo pa pridobiva in izvaja gradbena dela ter naroča gradbeni material. S to razmejitvijo dejavnosti je želel podjetnik v začetku predvsem doseči optimizacijo obdavčitve.

Sam se je zaposlil v družbi z omejeno odgovornostjo in prejema plačo. Prav tako tudi plača na d.o.o. pomeni strošek oziroma odhodek podjetja, pri samostojnem podjetniku pa bi strošek oziroma odhodek predstavljali le obračunani prispevki za socialno varnost.

4.2 Primerjava uspešnosti poslovanja AD s.p. pred in po ustanovitvi gospodarske družbe DT d.o.o.

4.2.1 Prikaz davčnih osnov, olajšav, osnove za obdavčitev ter obračunanega davka iz dejavnosti za AD s.p.

Leto	2006	2007	2008	2009	2010
Davčno priznani prihodki	562.690	569.588	248.356	186.799	223.457
Davčni odhodki	518.169	543.395	241.820	222.748	184.854
Razlika med davčno priznanimi prihodki in odhodki	44.520	26.193	6.536	-35.949	38.603
Davčna osnova	44.520	26.193	6.536	0	38.603
Zmanjšanje davčne osnove in davčne olajšave	16.184	200	745	0	29.680
Olajšava za vzdrževane družinske člane	0	9.224	4.557	0	8.922
Osnova za akontacijo dohodnine	28.335	16.768	1.233	0	0
Akontacija dohodnine	9.367	4.222	197	0	0

Tabela 5: Prikaz davčnih osnov, olajšav, osnove za obdavčitev ter obračunanega davka iz dejavnosti za AD s.p.

Vir: Podatki iz izkaza poslovnega izida in davčni obračun akontacije dohodnine od dohodka iz dejavnosti v obdobjih od 01.01. do 31.12. za leta 2006, 2007, 2008, 2009 in 2010

V tabeli 5 so prikazani davčno priznani prihodki in odhodki samostojnega podjetnika AD po letih od 2006 do 2010, ki so osnova za izračun akontacije dohodnine, seveda ob upoštevanju zmanjšanja davčne osnove in davčne olajšave ter olajšave za vzdrževane družinske člane za posamezno leto.

Iz podatkov v tabeli je razvidno, da je podjetnik glede na ustvarjen dobiček leta 2006 zapadel v najvišji dohodninski razred (41%). Z ustanovitvijo d.o.o. pa se v letih 2007 in 2008 že vidi učinek, ki ga je podjetnik želel doseči z ustanovitvijo nove družbe – zmanjšanje davčne obremenitve. V letu 2009 podjetnik na s.p. ni posloval z dobičkom, ampak je bila v knjigah izkazana izguba (zaradi poslabšanja razmer v gradbeništvu, izguba trga, plačilna nedisciplina, znižanje cen opravljenih storitev, stečaji večjih gradbincev). Izgubo, nastalo v letu 2009, je podjetnik pokrival v letu 2010, v katerem je bil prikazan dobiček (dobiček je nastal zaradi prodaje nepremičnin). Zato v letih 2009 in 2010 v podjetnikovih knjigah ni prikazane osnove za izračun akontacije dohodnine.

Dohodninski lestvici za leti 2007 (ustanovitev d.o.o.) in 2010 (zadnje aktualno obravnavano leto)

Dohodninska lestvica za leto 2007:

- ✓ če znaša davčna osnova do 6.800 evrov, znaša dohodnina 16% v evrih;
- ✓ če znaša letna davčna osnova nad 6.800 evrov do 13.600 evrov, znaša dohodnina 1.088 evra + 27% nad 6.800 evri;
- ✓ če znaša letna davčna osnova nad 13.600 evrov, znaša dohodnina 2924 evra + 41% nad 13.600 evri.

Dohodninska lestvica za leto 2010:

- ✓ če znaša davčna osnova do 7.528,99, znaša dohodnina 16% v evrih;
- ✓ če znaša letna davčna osnova nad 7.528,99 evrov do 15.057,96 evrov, znaša dohodnina 1.204,64 evra + 27% nad 7.528,99 evri;
- ✓ če znaša letna davčna osnova nad 15.057,96 evrov, znaša dohodnina 3.237,46 evra + 41% nad 15.057,96 evri.

Po dohodninski lestvici za leto 2008 je bila davčna osnova do 7.187,60 obdavčena s 16% v evrih, znesek nad 14.375,20 pa je sodil v najvišji dohodninski razred, kjer je dohodnina znašala 3.186,48 + 41% nad 14.375,20. V letu 2009 je bila s 16% obdavčena davčna osnova do 7.410,42, v najvišjem dohodninskem razredu pa je znašala dohodnina 3.186,48 + 41% nad 14.820,83 v evrih (<http://www.durs.gov.si/>, 10.09.2011).

4.2.2 Prikaz davčnih prihodkov in odhodkov, davčnih osnov in obračunanega davka od dohodka pravnih oseb za DT d.o.o.

Leto	2007	2008	2009	2010
Davčno priznani prihodki	321.014	535.243	417.035	546.170
Davčno priznani odhodki	301.990	501.560	412.911	529.960
Razlika med davčno priznanimi prihodki in odhodki	19.023	33.683	4.124	16.210
Davčna osnova	19.023	33.683	4.124	16.210
Zmanjšanje davčne osnove in davčne olajšave	200	869	200	1.287
Osnova za davek	18.823	32.814	3.924	14.923
Osnova za določitev akontacije davka za naslednje leto	32.268*	32.813	3.924	14.923
Davek	4.329	7.219	824	2.985

Tabela 6: Prikaz davčnih osnov, olajšav, osnove za obdavčitev ter obračunanega davka iz dejavnosti za AD s.p.

Vir: Podatki iz izkaza poslovnega izida in obračuna davka od dohodkov pravnih oseb v obdobju od 01.06.2007 do 31.12.2007, od 01.01. do 31.12.2008, od 01.01. do 31.12.2009 in od 01.01. do 31.12.2010

*Preračunano na letno raven, saj je podjetje poslovalo od 01.06. do 31.12.2007

V tabeli 6 so prikazani davčno priznani prihodki in odhodki za DT d.o.o. po letih od 2007 do 2010, ki so osnova za določitev akontacije davka od dohodka pravnih oseb za naslednje leto. Pri obračunu moramo upoštevati tudi zmanjšanje davčne osnove in davčne olajšave za posamezno leto.

Glede na prikazane podatke v tabeli vidimo, da je bila družba DT v letu 2007 obdavčena z 23% in v letu 2008 z 22% stopnjo davka od dobička. V letu 2009 je bila osnova za določitev akontacije davka majhna (obdavčitev z 21%), v letu 2010 pa je bilo obdavčenih 14.923 z 20 % stopnjo.

Leto	S.P.	D.O.O.
2010	0	2.985
2009	0	824
2008	197	7.219
2007	4.222	4.329

Tabela 6: Prikaz višine obdavčitve za s.p. in d.o.o. po letih

Vir: Povzeto iz davčnega obračuna akontacije dohodnine od dohodka iz dejavnosti za AD s.p. po letih od 2007 do 2010 ter iz obračuna davka od dohodkov pravnih oseb za DT d.o.o. po letih od 2007 do 2010

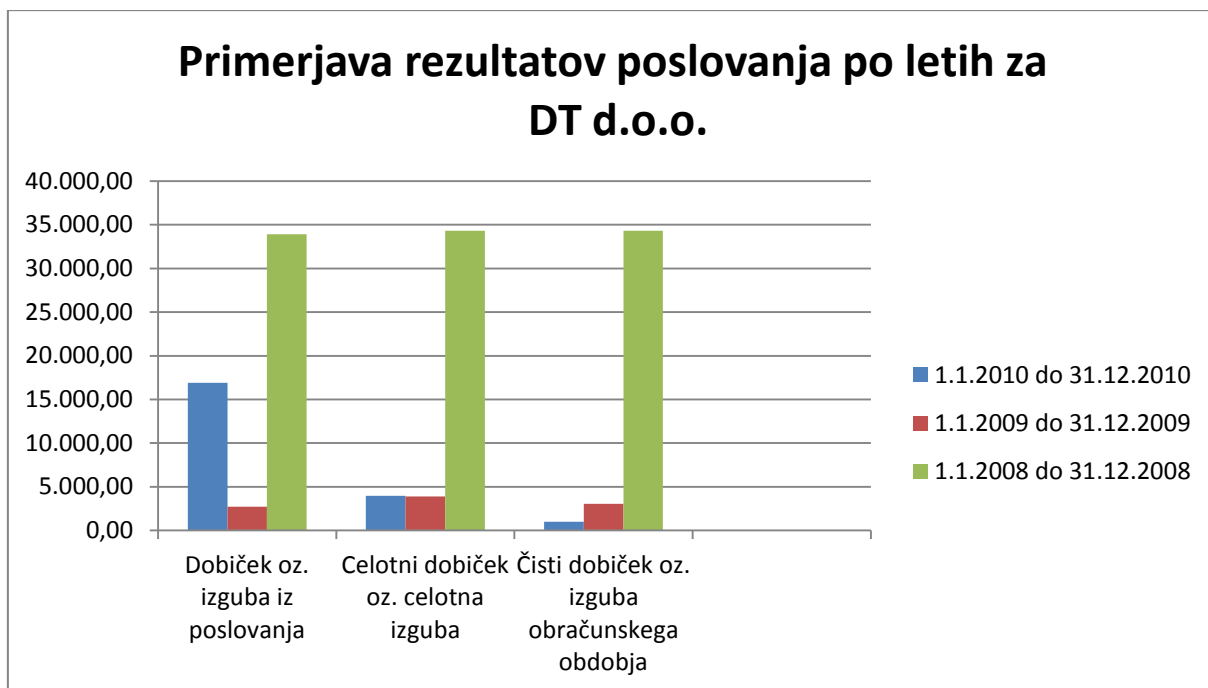
4.2.3 Primerjava rezultatov poslovanja za DT d.o.o.

POSTAVKE	1.1.2010 do 31.12.2010	1.1.2009 do 31.12.2009	1.1.2008 do 31.12.2008
Dobiček oz. izguba iz poslovanja	16.896,28	2.717,87	33.922,44
Celotni dobiček oz. celotna izguba	3.970,62	3.886,29	34.319,01
Čisti dobiček oz. izguba obračunskega obdobja	985,62	3.062,29	34.319,01

Tabela 7: Primerjava rezultatov poslovanja za DT d.o.o.

Vir: Izkazi poslovnega izida za leta 2008, 2009 in 2010 za DT d.o.o.

V tabeli 8 so prikazani rezultati poslovanja za DT d.o.o. po letih od 2008 do 2010. Dobiček iz poslovanja in celotni dobiček sta se v letu 2009 zmanjšala kar za 90% glede na leto 2008. V letu 2010 se je stanje nekoliko popravilo, vendar rezultati poslovanja še vedno niso dosegli ravni iz leta 2008. Podatki v tabeli nam nazorno prikažejo, kako je sprememba tržnih razmer, recesija, imela velik vpliv na rezultat poslovanja družbe DT.

Graf 1: Primerjava rezultatov poslovanja po letih za DT d.o.o.

Vir: Izkazi poslovnega izida za leta 2008, 2009 in 2010 za DT d.o.o.

Graf 1 nam poda primerjavo rezultatov poslovanja po letih od 2008 do 2010 za DT d.o.o..

Iz grafa je razvidno, da sta se dobička iz poslovanja in celotni dobiček zmanjšala kar za 92 % in za 89 %. Rezultati poslovanja se v letu 2010 nekoliko popravijo, vendar še vedno ne dosegajo rezultatov iz leta 2008 in zaostajajo za njimi v povprečju za dobrih 79 %. Leto 2009 nam nazorno postreže z rezultati poslovanja, ki izkazujejo, da se je zaradi zmanjšanja obsega del v gradbeništvu, znižanja cen opravljenih storitev na trgu in zvišanja cen materiala, zmanjšal posledično tudi dobiček podjetja.

Čeprav se je dobiček iz poslovanja v letu 2010 nekoliko zvišal glede na zelo slabo predhodno leto, pa čisti dobiček iz obračunskega obdobja tega ne izkazuje. Čisti dobiček v letu 2010 je nizek zaradi povečane davčne osnove na račun davčno nepriznanih odhodkov za davke za leto 2010 (znesek 11.544 s strani davčnega organa ni bil priznan kot vstopni ddv). Le ta je bil v letu 2010 tudi poravnan in je v izkazu poslovnega izida izkazan kot odhodek, v davčnem obračunu pa je davčno nepriznan odhodek.

4.3 Ocena poslovanja samostojnega podjetnika in družbe z omejeno odgovornostjo

Iz tabele 5 je razvidno, da je samostojni podjetnik z opravljanjem svoje dejavnosti, v letih 2006 in 2007, zapadel v dohodninski razred, kjer je bil obdavčen z 41%. Kljub temu se v drugem polletju 2007 že pozna vpliv delovanja ustanovljene družbe z omejeno odgovornostjo. V letu 2007 se je znesek akontacije dohodnine prepolovil, kar je bil takrat tudi eden izmed zadanih ciljev podjetnika, saj se je del poslovanja, in s tem realizacija, prenesla na d.o.o.

Podjetnik AD je težil k temu, da posluje na dejavnosti samostojnega podjetnika z dobičkom, ki zapade v prvi in drugi dohodninski razred. Iz tabel 5 in 6 je razvidno, da se je v letu 2007 pozitivno poslovanje nadaljevalo. V letu 2007 je tudi po ustanovitvi družbe z omejeno odgovornostjo zaznati povečanje prihodkov. V letu 2008 pa se že vidi pozitiven učinek prenosa poslovanja na d.o.o., saj se je davčna osnova za izračun akontacije dohodnine občutno zmanjšala. Glede na zgoraj navedeno je v letu 2008 zaznati še pozitiven efekt optimizacije dobička, saj se je leta 2008 velik del poslovanja prenesel na d.o.o., kjer je davčna osnova oziroma osnova za davek na d.o.o. znašala 32.813,00 eur, kar posledično pomeni davčno obveznost 7.219,00 eur, (obdavčitev z 22 % stopnjo davka na dobiček), pri s.p. - ju pa je davčna osnova znašala 6.536,00 eur, ki se je zmanjšala še za posebno olajšavo za vzdrževane družinske člane v višini 4.557,00 eur (olajšava za tri otroke) in posledično temu 197 eur davka. V kolikor v letu 2008 ne bi imeli d.o.o. - ja, bi celotni dobiček bil obdavčen pri s.p. - ju po progresivni dohodninski lestvici, s stopnjami 16, 27 in 41 %, kar pomeni skupaj davčno osnovo 34.046,00 eur, ki bi bila obdavčena z 11.155,00 eur davka (do 7.187,60 po stopnji 16 %, od 7.187,60 do 14.375,20 po stopnji 27 %, ter razlika nad 14.375,20 po stopnji 41 %).

V letu 2009 so se na žalost na trgu v gradbeništvu razmere poslabšale, prav tako v letu 2010, tako da ni bilo dobičkov oziroma davčnih osnov, saj se je realizacija bistveno znižala, stroški posledično tudi, vendar ne v enakem razmerju.

V letu 2010 je bilo na s.p.-ju sicer pozitivno poslovanje, vendar na račun prodaje nepremičnine, ki jo je bil podjetnik primoran prodati zaradi likvidnostnih težav in je leta posel prinesel dobiček, sicer bi bila davčna osnova negativna. Se je pa v letu 2010 na s.p. - ju, dobiček leta 2010 (prodaja nepremičnine) pokrival z davčno izgubo iz leta 2009 tako, da v letu 2010 ni davčne osnove za obdavčitev z davkom od dohodka iz dejavnosti.

Na d.o.o.–ju je v letih 2009 in 2010 bila davčna osnova tako nizka, da ni bilo efekta na optimizacijo dobička. Višina osnove ni presegla praga 15.057,00, kar pomeni po dohodninski lestvici po progresiji 41 % obdavčitev, ali z 20 % stopnjo davka od dobička, saj sta osnovi znašali v letu 2009 3.924 eur , v letu 2010 pa 14.923,00 eur.

Glede na zgoraj opisano ni bil dosežen glavni cilj podjetnika (to je optimizacija davčne osnove in davka glede na statusno pravno organizacijsko obliko), razlog pa je sprememba tržnih razmer, recesija , ki je najbolj ter najprej prizadela ravno gradbeni sektor.

5 ZAKLJUČEK IN PREDLOGI ZA IZBOLJŠANJE

5.1 Zaključek

Cilj vsakega podjetnika je, da doseže na tržišču čim večji delež in s tem čim večji dobiček. Seveda se s tem pojavi tudi vprašanje, katero statusno pravno obliko izvajanja dejavnosti izbrati. Bodoči podjetnik mora ob začetku poslovne poti natančno premisliti, kaj želi z bodočim poslom in posredno dobičkom narediti oziroma z njim doseči. Glede na vrsto dejavnosti je pomembna predvsem statusno pravna oblika, s katero želi podjetnik na trgu nastopati. Idejo, s katero želi pričeti nov posel, mora natančno proučiti. Zato je velikega pomena tudi sama raziskava trga, ki olajša bodočo odločitev.

Ugotoviti mora ali ima tržno sprejemljivo idejo in ali mu ta omogoča normalno eksistenco.

Pripraviti si mora tudi dober poslovni načrt, iz katerega je viden nadaljnji razvoj ideje in poslovne poti.

Eden od pomembnih korakov je tudi izbor primerne pravno-organizacijske oblike podjetja.

V diplomski nalogi sem predstavila prednosti in pomanjkljivosti samostojnega podjetnika in družbe z omejeno odgovornostjo in poskusila najti odgovor na vprašanje, v kateri obliki naj podjetnik opravlja svojo dejavnost, da bo optimiziral davčno osnovo ter s tem plačilo davka.

Glede na predstavljeno, ugotavljam, da splošnega recepta ni, sama višina davka je odvisna od številnih dejavnikov, ki pa jih ni možno preprosto povzeti v splošni model.

Ena izmed ugotovitev je tudi ta, da se je smiselno pri nižjih dohodkih odločiti za opravljanje dejavnosti v obliki samostojnega podjetnika, pri višjih zneskih pa v statusno pravni obliki pravne osebe ob predpostavki, da si lastniki ne izplačujejo dobička, temveč ga puščajo v podjetju in ga namenijo razvoju ali investicijam v podjetju. S tem pa se zmanjša tudi tveganost investicij, saj se le ta pri d.o.o.-ju omeji le na investirana sredstva v podjetje, pri s.p.-ju pa podjetnik posameznik odgovarja z vsem svojim premoženjem.

Pomembna prednost družbe je tudi, da je možno v družbo privabiti novega družbenika, ki ima nova znanja in kapital, s katerim se družba lažje razvija kot samostojni podjetnik, ki deluje s svojim znanjem in svojim kapitalom.

Na praktičnem primeru sem prikazala poslovanje samostojnega podjetnika in družbe z omejeno odgovornostjo ter kakšen učinek je imelo vzajemno poslovanje dveh različnih statusno pravno - organizacijskih subjektov v danem primeru.

Kot sem že omenila, osnovnega modela, po katerem bi lahko ocenila, katera statusno pravna oblika je v določenem primeru ugodnejša, ni. Na odločitev o statusni obliki vpliva v prvi vrsti višina dobička, namen, kaj z ustvarjenim dobičkom storiti, ali ga pustiti v podjetju za bodoči razvoj podjetja, ga nameniti za investicije, ali ga razdeliti lastnikom. Ta podatek je eden izmed najpomembnejših, saj v primeru delitve dobička že obdavčen dobiček z davkom od dobička po Zakonu o davku iz dohodka pravnih oseb (v letu 2008 z 22 %, v letu 2009 z 21 % in v letu 2010 z 20 %) zapade še v obdavčitev po Zakonu o dohodnini, in sicer v cedularno obdavčitev 20 %.

Prav tako je pomemben vidik obseg nepremičnin v podjetju. V kolikor je cilj podjetnika, da dolgoročno nepremičnine ostanejo v lasti fizične osebe in so bile le-te vnesene v poslovne knjige pred 01.01.2005, bo ugodnejša oblika samostojni podjetnik kot družba z omejeno odgovornostjo. 51. člen ZdoH-2 omogoča, da v kolikor so nepremičnine vnesene v poslovne knjige pred 01.01.2005 le-te ob prenehanju samostojnega podjetnika preidejo v privatno sfero – gospodinjstvo brez obdavčitve, kar je eden izmed bistvenih dejstev obdavčitve.

Iz omenjenega je razvidno, da je potrebno za optimalno obdavčitev statusne pravne oblike pretehtati vsa dejstva, tudi bodoča za več let vnaprej, ter ne upoštevati samo trenutno obdavčitev tistega leta.

Višina in način obdavčitve velikokrat vplivata na podjetnikove odločitve o širitvi poslovanja, o prevzemu nadaljnjih tveganj ali celo o tem, da podjetnik poslovanje svojega podjetja preseli v davčno ugodnejše okolje.

Glede na obdelane in prikazane podatke od leta 2006 do leta 2010 sem v nalogi ugotovila, da ni bila dosežena optimizacija obdavčitve, razen v letu 2008, saj so se tržne razmere v gospodarstvu v letu 2009 na področju gradbeništva pričele spreminjati. Glede na te podatke, če bi se ta trend gospodarjenja nadaljeval, bi lahko z gotovostjo trdila, da je bil namen samostojnega podjetnika (ustanovitev d.o.o.) smiseln, seveda ob bistveni predpostavki, da si dobička na d.o.o.-ju lastnik ne izplača, temveč ga pušča v podjetju za razvoj podjetja oziroma ga nameni za investicije.

Velike spremembe na gradbenem trgu (finančno-gospodarska kriza, ki je zašla prav v vse pore slovenskega gospodarstva) so v naslednjih obračunskih obdobjih (leto 2009 in 2010) skazile to sliko optimalnega načrtovanja poslovanja glede na obdavčitev davčnih osnov. V letu 2009 in 2010 so se razmere na trgu tako poslabšale, da v podjetjih ni bilo dobičkov oziroma davčnih osnov. V letu 2009 je bilo poslovanje samostojnega podjetnika negativno. Leta 2010 pa je s prodajo nepremičnine ustvaril na s.p. - ju dobiček, s katerim se je nato v davčnem obračunu davka iz dejavnosti pokrivala izguba iz leta 2009.

Eden izmed največjih krivcev je prav gotovo plačilna nedisciplina, pomanjkanje realnega denarja iz prihrankov, odpiranje novih podjetji, kljub insolventnosti starih, bistven padec cen gradbenih storitev, na drugi strani pa dvig cen gradbenega materiala, nezadostno povpraševanje, visoki stroški dela, velika konkurenca na trgu dela, zmanjšanje javnih naročil in še bi lahko naštevala. Prav tako se je na trgu pojavila vrsta novih podjetij, ki so z željo pridobitve določenih poslov v poslovanju poslovali tudi z izgubo. Razvoj novih gradbenih podjetij v letu 2007 in 2008 v je bil posledično vezan na dobre tržne pogoje v gradbeništvu v preteklih letih, na doseganje dobrih cen ter kreditiranje podjetij s strani bank. Po bilančnih podatkih gradbenega sektorja je glavnina gradbenih podjetij poslovala z več kot 70 % tujimi viri financiranja, kar pri povečani nelikvidnosti, ki se je pričela pojavljati v letih 2009 in 2010, pomeni velik likvidnostni problem podjetja.

Tudi povpraševanje prebivalstva in gospodarstva ter tudi države po gradbenih storitvah se je znatno znižalo, lahko bi rekli skoraj ustavilo.

5.2 Predlogi za izboljšanje

Glede na trenutno stanje, ki vlada v celotni državi, pogrešam predvsem ukrepe države, ki bi se lahko dejavneje vključila v reševanje nastalih težav (krizo, ki se nikakor noče umakniti, ampak se samo še pogloblja). Premalo storijo tudi nosilci sodnih postopkov.

Če se osredotočim na predstavljeni podjetji AD s.p. in DT d.o.o., vidim njun trenutni izhod iz krize le s širjenjem na tuje trge, kot sta Avstrija in Nemčija. Vendar je tudi njihova zakonodaja do tujcev glede poslovanja na njihovih trgih dokaj zapletena in ščiti z določenimi omejitvami svoja podjetja oziroma svoj trg delovne sile.

Podjetnik bo moral še naprej konkurenčno nastopati na tržišču s prodajo svojih storitev ob zagotavljanju visoke kakovosti, ki jo naročniki pričakujejo.

6 UPORABLJENA LITERATURA IN VIRI

6.1 Viri

1. Kompara, K.: *S.p. ali d.o.o.?*, Revija Podjetnik, str.71, 2010.
2. Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb (ZDDPO-2)
3. Zakon o dohodnini (ZdoH-2-UPB6)
4. Zakon o davku na dodano vrednost (ZZDV-1-UPB2)
5. Zakon o gospodarskih družbah (ZGD-1-UPB3,)
6. Zakon o plačilnem prometu (ZPlaP-UPB3)
7. Uradni list RS št. 10/2010, dne 12.02.2010
8. Uradni list RS št. 51/2010, dne 28.06.2010
9. Uradni list RS št. 65/2009, dne 14.08.2009
10. Uradni list RS št. 117/2006, dne 16.11.2006
11. Bilance stanja, izkazi poslovnega izida, davčni obračuni obravnavanega samostojnega podjetnika in družbe z omejeno odgovornostjo, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010

6.2 Internetni viri

1. <http://www.durs.gov.si/>, 10.09.2011
2. <http://www.racunovodja.com/narocniki/>, 21.07.2011